

Gustav Fechner'e (1801–1887) ününü *psikofizik* üzerine yaptığı çalışmalar kazandırmıştır. Yaşamının son zamanlarında, büyüklük sanrıları ile Tanrının kendisini tüm gizemleri çözmek üzere seçtiğini iddia ettiyse de, bilime büyük katkıları oldu. Fechner, yaşamının önemli bir kısmını ruh-beden ikilisi ile ilgilenerek geçirdi. Ruh-bedenin temel olarak farklı yönleri olmasına rağmen, aslında aynı oldukları yargısına ulaştı. İkisi arasındaki açık fark, inceleme yollarından kaynaklanır.

Fechner, bir sabah daha yataktayken, ruh-beden arasındaki bağlantıyı yöneten kanun hakkında ani bir içgörüye kapıldı: ruhsal duyumla maddi uyarıcı arasında niceliksel bir ilişki bulunabilirdi. Bunu yapmak için hem öznel hem de nesnel olanı ölçebilmeliydi. Zor olan deneyimi yaşayan kişilerin bilinç ya da duyumunun nasıl ölçüleceği idi. Fechner bunu da başararak, duyum (ruhsal nitelik) ve dışsal uyarıcı (bedeni ya da maddi nitelik) arasındaki şu denkleme ulaştı: $S=K \cdot \log R$. Burada S duyumun büyüklüğünü, R uyarıcının büyüklüğünü gösteriyordu. K ise sabit bir değerd. İlişki logaritmikti, yani bir seri aritmetik artarken diğeri geometrik olarak artıyordu. [1] Bu denklem ardından

psikofizik

adını vereceği araştırma programının ilk adımını atmış oldu. Fiziksel ve ruhsal dünyalar arasındaki ilişkinin matematiksel ifadesi oldu. 1860 yılında

Psikofiziğin Temelleri/Elemente der Psychophysik

'i yayımlandı. Çabaları ruhun (zihin) ölçülmesine ilk adım olarak tarihe geçti.

[1] Schultz DP, Schultz SE. Modern psikoloji Tarihi. Kaknüs yay, 2001;94-99.